

דברי הכפר

דברי הכפר
מס' 470
כפר הנשיא

30.7.76
ג' באב תשל"ו

שירה	2.8
דליה	3.8
מיכל	-
בועז	4.8
ציונה	5.8
דוד	6.8
יוחאי	-

צוות האקונומיה.

ל י כ ו ד ל א ו מ י - ותכנית ה"השדרה הכפולה"

לחברי המרכז היתה הפעם הזויה מלהיבה: הוצגה לפנינו תכנית מעניינת ביותר לפתרון בעיות לאומיות ממדרגה ראשונה.

התכנית נקראת "השדרה הכפולה", והיא מנסה לתת פתרון טריטוריאלי כולל לארץ ישראל לסוג ארץ.

מהי השדרה הכפולה הזאת?

במקום להתבסס על שדרה אחת (רצועת החוף) לפי תהליך התפתחות הארץ ב-20 השנים האחרונות בערך - מדינת ישראל צריכה לפתח את השדרה השנייה, והיא הקו של השבר הסורי-אפריקני המתמשך מהחומה ועד שארם-א-שייך.

העקרון החשוב ביותר בתכנית, הוא שעם ישראל צריך יעד וחזון להמשך קיומה. עד 1948, היתה הקמת המדינה, החזון שהלהיב אלפי יהודים, שהיו מוכנים להקריב הכל למען הגשמתו. מאז, כל מה שאנחנו מבקשים, הוא שיהיה שלום וששכנינו יניחו אותנו בשקט. וזה אחרי לא מספיק חזק למדינה, שתושביה במצוקה "נפשית", בגלל בעיות רבות וחוסר ודאות לגבי העתיד. מה שדרוש לנו היום, הוא חזון שילכד את רוב תושבי המדינה, סביב יעדים ברורים ואופטימיים, שיחננו לתושבים הרגשה שיש עתיד, שיש אתגרים, שיש על מה להלחם.

חשוב ביותר שהתכנית תהיה שלנו - וזה כנגד הלך הרוחות מאז 1967 השואל תמיד - על מה יסכימו מדינות ערב והמעצמות. התכנית המוצעת מבוטסת על העקרון שלנו, למדינת ישראל תהיה תפיסה ברורה על היקף ארץ ישראל, ואותה נציג בפני הערבים והעולם. ואם היא תכנית מוסכמת על רוב הצבור, יהיה גם רצון להלחם בעדה בעת הצורך. לא לשם כיבוש והחזקת שטחים, אלא לשם ארץ ישראל רצויה.

התכנית הפיסית היא לפתח וליישב את כל "השדרה" המזרחית, עד כ-2 מיליון יהודים עד לסוף המאה, במרכזים עירוניים ויישובים שונים. תכנית בהתיישבות של המדינה ממילא הולכת לפי הקו הזה, אמנם לא בתור תכנית כוללת.

הכוונה היא, שתהיינה שתי רצועות אורך מקבילות, עם חיבורי רוחב במקומות שונים, וירושלים כמרכז הארץ והבירה. יהודה ושומרון נרצות עזה יהיו מובלעות אוטונומיות עם גישה לעבר הירדן. (יש פה פרובלמטיקה, כמובן, והמחבר לא מתעלם ממנה, אך בכל תכנית תהיה בעיה בעניין הזה.) יש פוטנציאל פיתוח לאורך השדרה - המרי גלס, אתרים היסטוריים, אתרי נוף ונופש, קשרי ספנות למזרח התיכון, תעלות מיוחדת ומצליחה, מעיינות מרפא, מפעלי אנרגיה. כל אורך השדרה כיום בידינו, והאוכלוסיה הערבית דלה (מלבד יריחו).

היתרונות של התכנית רבים:

1. היא לא קשורה לאף תכנית קודמת ולאף גוף פוליטי, ובכל זאת כוללת אלמנטים של הגופים השונים, ולכן יכולה ללכד את רוב העם.
2. היא יכולה להעלות במידה ניכרת את מורל העם, מפני שהיא תכנית ברורה של יעדינו.
3. היא תעזור בפיתוח איכות החיים בארץ - הרגשת ויחבות; פיזור האוכלוסיה.
4. היא נותנת חומר חינוכי רב לעוסקים בציונות בארץ ובחו"ל - כי היא מציבה אתגרים רבים.

המשך בעמ' הבא

מכתב מ'רנש'ס

שנתיים של לימודים מגיעות לסופן - נשארים לי עוד כחדשיים לגמור את התואר - ואי אפשר להגיד שהצפתי את דפי "דברי הכפר" בכתבות על מה שהולך אצלי. כאן אני רוצה לתקן את המצב חלקית, וגם להגיד תודה לחברה שנחנה לי שנתיים כל כך יפות.

השנה הזאת אמנם התחילה בשבילי ברגל שמאל. במקום ללכת ללמוד בהתחלת השנה, ביליתי יותר מחודש במילואים, תקופה טעונה במשפטים ואי נעימויות על רקע אי הסכמה ביני ובינ צ.ה.ל. אם קבלתי חופשה מהצבא לשם הלימודים. בידי היו מסמכים ובידי צה"ל התותחים הכבדים, ויש לציין שצה"ל עמד יותר יציב ממני בחילופי הירי. התקופה הזאת ונגלה שניה של 3 שבועות מילואים בטרמסטר הזה לא השפיעו על הלימודים לטובה.

המכה השניה הייתה, כשהגעתי סוף סוף, לירושלים וגיליתי שעלי להשלים שנת לימודים נוספת במחלקת החיאתרון, למרות הבטחות קודמות שאוכל לדלג על שנה א' כמו שנחנו לי לעשות במחלקת האנגלית. התוצאה הייתה שעשיתי השנה קורסים של שנה וחצי כביכול, אם בחינות ועבודות בהתאם. למרות זה, לא נהניתי פחות מהלימודים. אני לא מצפה לצינונים כמו של אשתקד, אבל אין גם לצפות לכשלוך מוחלט.

היו לי כמה דברים מעניינים מחוץ ללימודים. כך, למשל, לפני שבוע כשרשות הטלויזיה חיפשה אותי להופיע באיזו שהיא חכנית בתור מומחה של מדע בדיוני. לדאבוני לא מצאו אותי בדמך (למרות המאמצים של יהודית זיסמן) ומלאו את מקומי באיזה פרופסור ערוב.

התקבלתי גם, בזמני, לעבוד במשרד החוץ, במשרה חלקית. אחרי זמן קצר הסתבר שאין עבודה מספקת והנסיון ירד מהפרק. התרומה להוצאותי שהפקתי מהמאמץ לא הייתה מזהירה. בצד השני של המטבע התפרסם שיר שלי, חיקוי של המשורר טניסון, בבטאון מלומד בארה"ב. כתבה אחרת "אין לכתוב עבודות מבלי לעבוד" לא הגיעה לפרסום כלשהוא, אבל היא עברה בידי הרבה סטודנטים ואף הופיעה בחדר המורים, אשר חלק מהם לא חשבו שהכתבה מצחיקה והתחילו לחפש את הפטנטים שלי בעבודות.

לא למדתי שום דבר על משחק, במוי או ערוב במה באוניברסיטה - הוציאו את זה מהראש, חברים. המחלקה לחיאתרון היא עיונית בלבד. גם לא למדתי להבין את החיאתרון המודרני, אבל בשטח זה אני לפחות יודע להוציא מילים מתאימות: למשל "מנוכר" "כך, כן, גרוטובסקי מאוד", או "סעון מיתוס של ימינו".

ג'ורג'

.....

תכנית "השדרה הכפולה" - PEN

5. מבחינה בטחונית היא עונה על רוב הבעיות.
6. מבחינה פוליטית היא נותנת לנו סיבה ברורה להחזיק שטחים מסוימים - כי אנחנו רואים בשטחים אלה חלק אינטגרלי של מבנה ארץ ישראל הרצויה.

התכנית הוצגה לפני מרכז האחד, כי המחבר מעוניין שיקום לחץ בתוך מפלגת העבודה, שתחייב קבלת התכנית. לפיו, כדאי שהתכנית תתקבל לפני ההכנות לבחירות החדשות אצלנו, ואולי אף לפני הבחירות בארה"ב. אם לא נקבל את התכנית, יתכן שנאלץ לותר על שטחים בהסדר כפוי, ואז לא תהיה לנו אי פעם הזדמנות לממש תכנית מסוג זה, הנותנת תמונה כוללת של ארץ ישראל הרצויה.

מי שמעוניין לקרא על התכנית ביתר פירוט, מוזמן לפנות אל ירה, ג'ק גולן או יצחק לשם קבלת החוברת.

בנינו לבין עצמנו !!!

מבצע "סבון"

לפני שבוע שבו הביתה ארבעה עשר גברים בני גילים שונים שצה"ל היה זקוק להם בשטח אי שם בצפון. לכל השואל היו משיבים "זה היה בלוי נאה ולא הפסקתי לצחוק". כיוון שלא הפסיקו לדבר על "כמה טוב זה היה" הם חיש מהר הגיעו למצב שנשותיהם, ילדיהם וידידיהם סרבו לדבר איתם. איך יתכן שבגמר התקופה, אותם חברים שיש ביניהם ותיקים, גרעין ה', גרעין "שרה דבולט" ולן ו', שקשה לומר שכולם ידידים טובים, נשאלו ע"י מ"כ צעיר מאחד הקבוצים של השומר הצעיר "האם כל החברים בכפר הנשיא מגובשים כמזכר?"

היינו כחה אחת שהמ"כ שלה אמר לנו: "כל המ"כים האחרים מקנאים בי - אין לי בעיות איתם והכל נעשה בהומור ואתם אפילו מתעניינים במה שאתם עושים... אחם סבונים". וכשראה שנעלבנו, מיהר לומר "זה דבר טוב". אבל לא שוכנענו כי בנינו מתיחסים בלעג לכנוי "סבון" ויודעים לספר שהדרך היחידה להסתדר בצה"ל, היא זו של "או שתסדר אותם או שיכניסו לך...". אני בטוח שחלק גדול מקוראי השורות האלו לא יבינו מה הטעם להופיע למסדר בזמן, לנקות נשק כהלכה (ולא בגלל מסדר נוסף), להתייבב בזמן לתורנות ולהתעניין במוסבר למרות שזה לא תמיד מחדש. יש שיגידו שזה מבטא את האנגליזיות של הוריהם ויש שיגידו שכל אחד יכול להתנהג כראוי במלואים כאלה שאורכים רק כמה ימים. אולי זה נכון ואולי זה מבטא את הינוי התכליתי בגישה שקיים בין אבות לבנים.

שיא המילואים היה בתחרות הבלתי פוסקת בין שלי הצלפים שלנו, הנרי בן יהודה ולן ו כמה בקבוקי בירה הם המרו על כמה יכניסו למטרה בהזדמנות הקרובה. וראו איזה פלא - אף אחד לא הרוויח בקבוק אחד מזולתו למרות שיש אומרים שהנרי נעזר ע"י סדרת נסים והעובדה שהמ"כ שלנו היה קצר רואי ובלילה הנרי היה מסוגל לשכנע אותו שבמטרה, שכל החורים בה סומנו כבר, היו עוד ששה בלתי מסומנים שהוא גרם להם! האחריות לציוד חיוני להכנת תה וקפה הוטלה על כתפיהם של אלק וקולין ואפשר לציין בגאווה שזה רק לקח להם יומיים להתארגן.

בכל התנאים שמאפינים מתקן שדה - לכולן, אוכל משעמם, חום וכו' - נוצרה אירה מלכדת ולמרות שכל אלה שהיו שם נשואים הם ואוהבים את כנות זוגם העדר אופן. נשים אהובות לא גרע מן החברתיות שקמה בין אותם חיילי סבון.

כבר היינו שם

המדענים מהרו להסביר שאותן האותיות שנראו על יד ספינת מאדים, וייקינג 1, שדמו כל כך לאותיות לטיניות בחוספת הספרה 2, הן תוצאה של משחק אור וצל. למעשה מי שבקיא בענייני חלל ומדע, לא יולך שולל: מיד אחרי קום המדינה נשלחה ספינת חלל ישראלית ע"י ראש הממשלה ב.ג. בחקוה למצא מקום מתאים לבית הבראה לותיקי המפלגה. הספינה הראשונה ב.ג. 11 לא חזרה אך התקבלה הודעה אחת לפני הופסק הקשר, "זה גן עדן".... בספינה השנייה היה צוות מורכב מאנשי הפלמ"ח שהשאירו שמותיהם בכל מקום - ברוך ג'מילי (בקסטל) דודו בלאכן (מתחח לדלפק לסוודרים במרקס אנד ספנסר לונדון), איזי שצלוויפר (בכל בית שמוש בפריז) ואחרים. לכן אם לפני שובם ארצה, רצו להנציח את בואם בכמה אותיות לטיניות שאפילו הגויים יבינו, אין בזה שום פליאה.

תודה

מרעיתי וכותב שורות אלו, לכל אלו שדאגו לארגן את הערב החברתי שבו חגגנו 25 שנות נשואינו ולאותה חברים והורי חברים שרצו להעניק לנו מחנה כדי שלא נשכח. קבלנו מאזני מסבח (בשבילי) ובקבוק ויסקי (בשביל בקי).

אני - 5 - וה-13

זהו! סוף סוף הגיע היום הנכסף וחוזרים למסלול והיציאה להשתלמות. ומאחר ובבית החינוך בקשו שאחזק בנושא של עץ, תרתי בין רשימות ההשתלמויות עד שהתגלה קורס לעבודה בעץ למורי מחכת. משום שהייתי בהשתלמות לעבודת מחכת, לכן נרשמתי.

עברו שבועות מספר ולא נחקבלה תשובה, והתחילו הסבובים של טלפונים למשרד החינוך, וקבלת התשובה המוכרת - "גברת, יש מכתב בדאר".

אחרי עוד עשרה יום, בלי סימן של מכתב, שוב טלפון והפעם להפתעתי קבלתי תשובה. "את משתתפת בתאריך כך וכך". יופי! מתחילים לתכנן בגדים, מקום לינה וכו'. יומיים לפני היציאה מגיע מכתב - "בגלל חוסר משתתפים, הקורסים השונים אוחדו והקורס מיועד להשתלמות בעץ שלב א-ג".

ביום א' חם ומזיע, נכנסתי לבית ספר עמל בחיפה, כולי ציפיה ודריכות לקראת הבאות, ובבטחון שכאן אפגש עם מכירים ותיקים משנים עברו. התגלתה לעיני תמונה מתוך חלום בלהות - אולם מרווחמלא מכוונות שרובן לא יכולתי לזהותן: כולן בפעולה, וכל אחת עם רעשה המיוחד. סביב למכוונות, קבוצה של 13 גברים צעירים (ולא כל כך צעירים) חסונים. מי בניסור, מי במדידה מי בקידוח וכב'.

אחר ההלם הראשון, נגשתי בהיטוס רב למורה והצגתי את עצמי, באמרי שלא ברור לי אם הקורס מתאים לי, (או אני מתאימה לקורס) מאחורי העיר אחד "גברת, זה בקושי בשבילנו, הגברים!" בו במקום שניתתי את החלטתי לנסוע הביתה ושארתי קודם עד לסוף אותו היום, ואז עוד יום ועוד יום עד שהדברים התחילו להסתדר.

היה קשה, למורה לא היה זמן עבורי. התלמידים התנהגו כאילו לא הייתי נוכחת והמכוונות הפחידו. הרבה שעות בוזבזו בריצה אחרי המורה כדי לברר מה השלב הבא בעבודתו, והוא לרוב השתמש בתחבולה המוכרת למורים חרוצים - "שייפי עוד קצת" או "עוד קצת ליטוש" וכב'.

לשמחתי גילי את, שלא כל המורים (תלמידים) הורשו לגשת למכוונות באופן חופשי, על אף הותק שלהם בהוראה. הצעקות והשיחות הקולניות הגבריות הלכו בד בבד עם גישה פזיזה במקרים רבים, והרבה השתתפו בקורס מתוך חובה להופיע בהשתלמות, ונצלו את הזמן והמקום לייצר כל מיני פריטים לבית, ובסגנון הנפוץ כיום בארצנו, של קשוט יתר פסבדו ספרדי.

שיחות על טיב ואיכות וגישה לא היו, מלבד חצי שעה ביום האחרון ובו דברנו על החומר שכדאי להשתמש בו.

ביום השביעי והשמיני לקורס התחלתי להרגיש כאחד מהחבר'ה, ואפילו היו כאלה שאמרו מילות עידוד או הראו לי איך לבצע איזו פעולה.

עם כל המגרעות, גמרתי עם הרגשת סיפוק שלא נכנעתי בהתחלה, ואם הייתי חברת תנועת הפמניסטיות, בודאי הייתי מקבלת צל"ש.

ריני ג'

+++++

ועדת הבנים מדוחת

כחצי שנה עברה מאז הדו"ח האחרון, לכן אנו מופיעים שוב. בחקופה זו, המשכנו לספל בנושאים השגרתיים כגון המלצות לחברות, קבלת מאומצים, שליחת בנים לסמינריונים ועוד. נושאים מיוחדים או ספציפיים, נוכל לפרט כדלקמן:

א. משכורת צבא קבע: גם בדו"ח האחרון שלנו, נושא זה הופיע, וכידוע לחברים, באחת האספות האחרונות, בהשתתפות יחסית גדולה, הצעתנו נחקלה ברוב די משכנע.

בהקשר זה, וגם לאחר שמספר חברים באספות בנידון שהתקיימו, והעלו את ההצעה, התחלנו בועדה להחליף דעה על שאלת המועמדות האוטומטית של בנים, או, במילים אחרות, האם על בן לבקש מועמדות (לא מדובר עוד על החקופה) כפי שהוא מבקש גם חברות באופן אינדבידואלי. כמובן, נמשיך לשוחח בנידון בועדה ולהגיע להצעה איזושהי שתובא למזכירות ולועדה.

ב. דירה וריהוט למשתחררים: עם רבוי מספר הבנים שמשתחררים מצה"ל ושחוזרים מחופש ממושך ממקומות שונים, האיננו לנכון למנות חבר מיוחד בועדה שיטפל בנושא באופן מרוכז.

ג. קשר עם חיילים, ש.ש.ש. ובנים בחופש: אנו מנסים למצוא דרך להוציא דף קשר מיוחד (דו שבועי?) למטרה זו. נשמח לקבל הצעות נוספות.

ד. מענק שחרור למשתחררי צה"ל: הצעתנו, שהיא גם הצעת התנועה, להעניק מענק מיוחד לבנים שמשתחררים מצה"ל בסך של 550 ל"י התקבלה במזכירות. כמובן, זה בתנאי שכל משכורת צה"ל ומענק סיום השרות נמסרים למשק.

בסוף, אנו פונים לחברים ולבנים. באם יש לכם הצעה איזושהיא על נושא/נושאים או שחיי פעולה מסוימים שאתם חושבים שעל ועדת הבנים לספל בהם, נא לבוא ולהציע לנו. אנו רק יושבים פעם בחודש, כך שיש זמן.

להשתמע
ועדת בנים

נדליק נר לזכרו
של

יוסף וולפין
ח' באב

אני לא זוכרת איך זה התחיל - איכשהו נעשיתי מורה למלאכה בקיטנת ילדי חצור. יום בהיר אחד מצאתי את עצמי במועדון הנוער העובד, מחכה לקבוצה הראשונה. הצטיידתי בדוגמאות של כובות שהכנתי בבית לפני כן, ובמלאי גדול של הומרים. הקיטנה התחלקה לשלוש קבוצות - אינדיאנים, כושים ואסקימוסים - ומיום מה תארתי לעצמי שהקבוצה הראשונה תהיה האינדיאנים. הוצאתי מהסל כובה אינדיאנית יפה להפליא, עם נוצות פרנג'ים וקשוט ססגוני, וחיכיתי לגל הראשון.

פחאום שמעתי קולות המון גדול מחקרב - הצצתי מהחלון וראיתי לראשונה את כיתתי.
 היה לי רושם של כמאה צוציקים בני 4 ועשרה נערים שאיימו עליהם באלות. התברר, שהיו רק 35 ילדים בני 7 בלויי שני מדריכים צעירים. לפי התכנית נתבקשתי להעסיק אותם במשך כשעה וחצי, וללמד אותם לעשות בובות - לא אינדיאנים כפי שתכננתי, אלא כושים. הוצאתי מפה אפריקה מהתיק, (לא אבדתי את עשונותי) והסתרתי את מפה אמריקה. כהרף עין הפשטתי את הנוצות והפרנג'ים מהבובה האינדיאנית והפכתי אותה לכושית עם פרווה וצמידים.

הילדים התפעלו מהכל. נגשו למלאכה בהתלהבות רבה והזריזים ביניהם אף הספיקו לגמור שתי בובות. כמובן, היו גם תקלות קטנות - המספריים היו קהים לגמרי, הילדים לא ידעו לקשור קשרים, מעט ביניהם הצליחו לגלגל את הניר בצורת גליל - וכמובן צבע הגרביים שהבאתי לראשי הבובות לא מצא חן בעני האמנים הקטנים - אבל למרות הכל, כולם באו על ספוקם. הבעיה הגדולה ביותר התעוררה כשהילדים בקשו לקחת את הבובות הביתה בו בזמן שהמדריכים דרשו להחזיק אותן עד לתערוכת סיום הקיטנה, ודוקא על נקודה זו הצליחו לריב!

"חזרתי הביחה עיפה אך מרוצה". מילים מסורתיות אלו לא נכתבו מן הסתם – הייתי רצוצה לגמרי אך הרגשתי שהשגתי הישג גדול. הדרכתי עוד שתי קבוצות של ילדים גדולים יותר (בני 9-11) אבל רייתי את הנחת הגדולה ביותר מהקטנים. אמנם החטיבוניס העריכו את עבודתי, אבל שכרי היה בהתרגשות הילדים ובספוקם מהבובות המוגמרות, ומעצם יצירתם.

הרגשתי כמו אורח מהחלל, שמופיע לבקור בזק וחד פעמי בעולם שלנו - וזה הטריד אותי במצח. הייתי רוצה לעבוד עם קבוצות כאלו לעתים תכופות יותר ולהכיר את הילדים אחד אחד, ולא סתם כקבוצה אלמונית. בעצם מה שנהוץ בחצור, הוא קשר מחמד וקבוע עם קבוצות ילדים. לדעתי רק על ידי כך נחליל להבין אותם ואולי גם נצליח ללמד אותם.

אני למדתי משהו מהשעור - אני שווה לא אח עצמי אם ילדי חצור למדו משהו ממני.

[illegible]

זכרו דברי חכמים: "אל תשאלו מה תתן לי ארצי, אלא מה אני יכול לעשות למען ארצי".

1. ילדי בר מצוה המחפשים מטרה חשובה להפטר מעורפי הכספים וינאספו בחגם.

3. חברים או נערים הרוצים לחרוט יום עבודה נוסף למטרה זו.

מי שמעוניין לחרום בדרך כלשהי - נא לפנות למזכירות.

Musical notation:

[illegible]